

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО
НА ОБЩИНА САПАРЕВА БАНЯ
ЗА 2023 ГОДИНА**

Общинска програма за закрила на детето на Община Сапарева баня за 2023 година е приета с Решение № 655 / от протокол
на ОбС- Сапарева баня. № 43/30.03.2023г.

Всяко дете в България на всеки етап от детството си живее и развива своя потенциал в интегрирана здравословна, сигурна и насърчаваща развитието му среда, която гарантира неговите права и благосъстояние, при осигурена подкрепа на родителите и на професионалистите, които полагат грижи за децата.

Общинската програма за закрила на детето 2023г. е разработена въз основа на целите и принципите на Закона за закрила на детето и Правилникът за неговото прилагане, Конвенция на ООН за правата на детето, Стратегия на съвета на Европа за правата на детето 2016-2021г., Национална програма за превенция на насилието и злоупотреба с деца 2017-2020г., подзаконовни нормативни актове и национални стратегически документи, свързани с осигуряване на правата на децата.

Целта на програмата е на базата на утвърдените национални приоритети в областта на закрила на детето, да бъдат определени местните такива, след извършен анализ на специфичните потребности в общината. Програмата ще спомогне за по-ефективна защита и гаранция на основните права на децата в Община Сапарева баня във всички сфери на обществения живот.

Съгласно чл. 2 от Закона за закрила на детето „Дете е всяко физическо лице до навършване на 18 години“.

Закрилата на детето се основава на следните принципи:

- Зачитане и уважение на личността на детето;
- Отглеждане на детето в семейна среда;
- Осигуряване най- добрия интересе на детето;
- Специална закрила на дете в риск;
- Насърчаване на доброволно участие в дейностите по закрила на детето;
- Подбор на лицата, пряко ангажирани в дейностите по закрила на детето, съобразно техните личности и социални качества и грижа за тяхната професионална квалификация;
- Временен характер на ограничените мерки;
- Незабавност на действията по закрила на детето;
- Грижа в съответствие с потребностите на детето;
- Осигуряване развитието на дете с изявени дарби;
- Насърчаване на отговорното родителство;
- Подкрепа на семейството;
- Превантивни мерки за сигурност и закрила на детето;
- Контрол по ефективността на предприетите мерки

Повишаването на благосъстоянието на детето изисква утвърждаване на разбирането и подхода към правата на детето като правомощия и задължения на всички структури, органи и институции, имащи отношение към детето и неговото семейство на местно ниво и целенасочена работа във всички основни области- образование, здравеопазване, спорт и свободно време, културни дейности, социални дейности, подкрепа на децата и семействата, обществена среда и сигурност.

Планираните мерки са обособени в пет ключови области на въздействие:

1. Здраве и здравословен начин на живот;
2. Качествено образование за всички деца;
3. Семейна среда, алтернативна грижа и стандарт на живот;
4. Сигурна среда и достъп до правосъдие;
5. Отдых и свободно време/ детско всекидневие

Стратегически цели:

1. Гарантиране на майчиното и детско здраве и насърчаване на здравословния начин на живот, и здравна култура;
2. Гарантиране на достъпа на всяко дете да качествено образование, грижи на всеки етап от жизнения цикъл и придобиване на умения и компетентности за пълноценно включване в обществото;
3. Подобряване на стандарта на живот на всяко дете и гарантиране на правото му да живее в подкрепяща развитието му семейна или близка до семейната среда;
4. Гарантиране на правото на всяко дете да живее в сигурна среда: превенция и защита от насилие и от други вредни действия и ефективен достъп до правосъдие.
5. Осигуряване на възможности за участие на детето във вземането на решения по въпроси, които го засягат, както и достъп до игра, спорт, културни и други дейности, които подкрепят развитието му и формират граждански компетентности.

Основни задачи:

- Развиване на мерки в подкрепа на отговорното родителство;
- Развиване на мерки в подкрепа на родителите при наличие на риск за детето от изоставяне;
- Развиване на социални услуги в общността за подкрепа на децата и семействата;
- Превенция на изоставянето на деца за отглеждане в специализирани институции;
- Съдействие на осиновителите при изпълнение на родителските им функции, самото осиновяване, както и защита правата на детето в случаите на прекратяване на осиновяването;
- Развиване на алтернативни семейни грижи;

- Осигуряване на педагогическа и правна помощ на родителите или лицата, на които са възложени родителски функции, по проблеми, свързани с отглеждането, възпитанието и обучението на децата;
- Съдействие за улесняване на връзките между децата и родителите и справяне с конфликти и кризи в отношенията;
- Гарантиране на равен достъп на децата до качествено образование и подготовка, с оглед пълноценна социална реализация;
- Осигуряване на подходящи извънкласни форми на обучение с цел ангажиране на свободното време на децата;
- Провеждане на мероприятия в училищата, с цел повишаване на здравната култура на учащите се;
- Провеждане на обучения на педагогическия и непедагогическия персонал за работа с деца и ученици със специални образователни потребности, с цел повишаване качеството на образованието им;
- Превенция на попадането на деца на улицата;
- Повишаване на ефективността на мерките за защита на децата от насилие, злоупотреба и други форми на експлоатация

Дейности:

Дейностите, включени в Програмата, са съобразени с потребностите за грижа на децата в Община Сапарева баня и са предложени от широк кръг заинтересовани институции, работещи за осигуряването на израстването, развитието и безопасността на децата. Заложени са реално изпълними дейности, които да спомогнат за развитието на политиките за детето в отделните сектори и за постигане на по ефективна защита и гаранции на основните права на децата от общината във всички сфери на общественият живот.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ I : НАМАЛЯВАНЕ НА ДЕТСКАТА БЕДНОСТ И СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ДЕЦАТА			
Цели	Дейности	Отговорни институции	Предвидени финансови средства
Цел 1: Гарантиране правото на детето да живее в сигурна семейна среда.	1.1.Подкрепа на семействата в съответствие с изпълнение на основната цел на Закона за закрила на детето - отглеждане на децата в семейна среда, включително чрез насочване към алтернативни услуги за деца (ЦОП – Дупница, ДЦДУ, ЦСРИ за деца), както и чрез предоставяне на финансови помощи и/или помощи в натура.	Отдел “Закрила на детето” към Дирекция “Социално подпомагане”-Дупница, Център за обществена подкрепа – Дупница, Дневен център за деца с увреждания, Център за социална рехабилитация и интеграция за деца	В рамките на утвърдения бюджет
Цел 2: Развиване на мерки за подкрепа на отговорно родителство.	2.1. Разговори и консултации с родители, с цел постигане на по-отговорно отношение от тяхна страна към ангажиментите им като родители, включително и насочване на семейства, в които има нужда от оказване на подкрепа на отговорното родителство към ползване на услугите на Център за обществена подкрепа – Дупница.	Отдел “Закрила на детето” към Дирекция “Социално подпомагане”- Дупница, Районно управление „Полиция” - Дупница Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните,	В рамките на утвърдения бюджет
Цел 3: Финансова подкрепа на семейства с деца.	3.1.Осигуряване на финансова подкрепа на семейства, отговарящи на условията за месечно социално подпомагане, за децата, които отглеждат. 3.2. Подкрепа на семействата с деца до завършване на средно образование на детето, но не повече от	Дирекция “Социално подпомагане”-Дупница Дирекция “Социално подпомагане”-Дупница	В рамките на утвърдения бюджет В рамките на

	<p>20 г. възраст, обвързана с редовното посещаване на училище на детето.</p> <p>3.3.Подкрепа на доходите на родители /осиноводители/, когато отглеждат деца с трайни увреждания и на семейства на роднини или близки и приемни семейства, при които са настанени деца с трайни увреждания по реда на чл. 26 от ЗЗД чрез предоставяне на месечна добавка за тези деца до 18 годишна възраст и до завършване на средно образование, но не по-късно от 20 г. възраст.</p>	Дирекция "Социално подпомагане"-Дупница	<p>утвърдения бюджет</p> <p>В рамките на утвърдения бюджет</p>
<p>Цел 4: Предприемане на мерки в подкрепа на родителите при наличие на риск за детето от изоставяне.</p>	<p>4.1. В изпълнение на „Методическото ръководство по превенция на изоставянето на деца на ниво родилен дом“ координиране на връзка между отдел "Закрила на детето" и родилните отделения към МБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕООД - Дупница и МБАЛ „Св. Иван Рилски – 2003“ ООД – Дупница за своевременно сигнализиране в случай на установена вероятност за изоставяне на новороденото и предприемане на спешни мерки за предотвратяване на изоставянето.</p> <p>4.2. Осъществяване на мерки за предотвратяване на изоставянето, чрез осигуряване на педагогическа, психологическа и правна помощ на родителите, чрез насочване към подходящи социални услуги в общността, чрез консултиране на родителите по въпроси на социалното подпомагане и социалните услуги.</p>	<p>Отдел "Закрила на детето" към Дирекция "Социално подпомагане"- Дупница, АГО към МБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕООД - Дупница, АГО към МБАЛ „Св. Иван Рилски – 2003“ ООД – Дупница</p> <p>Отдел "Закрила на детето" към Дирекция "Социално подпомагане"- Дупница</p>	<p>В рамките на утвърдения бюджет</p> <p>В рамките на утвърдения бюджет</p>
<p>Цел 5: Развиване на алтернативна семейна грижа за деца, които не могат да живеят с биологичните си родители и за деца, настанени в специализирани институции.</p>	<p>5.1 Популяризиране на "приемната грижа" на територията на общ. Сапарева баня</p> <p>5.2. Подкрепа на семействата на роднините или близките, на приемните родители, и на децата, настанени при тях.</p>	<p>Отдел "Закрила на детето" към Дирекция "Социално подпомагане"- Дупница</p> <p>Отдел "Закрила на детето" към Дирекция "Социално подпомагане"- Дупница</p>	<p>В рамките на бюджета по проекта</p> <p>В рамките на бюджета по проекта</p>

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ II :			
ОСИГУРЯВАНЕ НА РАВЕН ДОСТЪП ДО КАЧЕСТВЕНА ПРЕДУЧИЛИЩНА ПОДГОТОВКА И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ НА ВСИЧКИ ДЕЦА			
Цели	Дейности	Отговорни институции	Предвидени финансови средства
Цел 1: Проследяване на обхванатите и необхванати деца и движението в образователната система.	1.1. Своевременно идентифициране на необхванатите или отпаднали от училище Деца и предприемане на мерки за тяхното обхващане или връщане в образователната система.	Директори на училища, Общинска администрация - Сапарева баня Отдел "Закрила на детето" към Дирекция "Социално подпомагане"- Дупница	В рамките на утвърдения бюджет
Цел 2: Осигуряване на условия и развиване на образователни и социални услуги, насочени към по – пълно обхващане на деца от образователната система.	2.1 Осигуряване на подходяща подкрепа за децата с увреждания и техните семейства, включително достъп до социални услуги и закрила, която да им позволи да останат в семейството и да се обучават интегрирано. 2.2 Създаване на условия и възможности за целодневно обучение на децата от община Сапарева баня.	Отдел "Закрила на детето" към Дирекция "Социално подпомагане"- Дупница Община Сапарева баня Директор на училището	В рамките на бюджета по проекта
Цел 3: Създаване на благоприятна за децата училищна среда	3.1. Превръщане на училището /детското заведение/ в социална територия, допринасяща за здравето, психичното и емоционално благополучие на детето, чрез: 3.2. Разширяване участието на детето в учебния процес, чрез: 3.2.1. Осигуряване участието на учителите в организирани обучения за прилагане на интерактивни методи на обучение, които поставят ученика в активна позиция. 3.2.2. Интегриране на децата в процеса на обучение. 3.2.3. Предоставяне на реално пространство за участие на децата в органите за управление на училището, пространство на техни форуми	Директори на училища и детски градини Училищно настоятелство Обществен съвет към ОУ "Христо Ботев" Община Сапарева баня , Директори на училища	В рамките на утвърдения бюджет В рамките на утвърдения бюджет

Цел 4: Продължаване на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности	4.1. Предоставяне на информация и консултации на родителите, учители и ученици за интегрираното обучение, социалните услуги и правата на децата със специални образователни потребности.	Център за обществена подкрепа – Дупница, Директори на училища, Отдел “Закрила на детето” към Дирекция “Социално подпомагане”- Дупница, ЦСРП за деца – Дупница	В рамките на утвърдения бюджет
	4.2. Информирание, консултиране и оказване на психологическа подкрепа на родителите при взимане на решение за избора на обучение на детето им – интегрирано или в специализирано училище.	Отдел “Закрила на детето” към Дирекция “Социално подпомагане”- Дупница, Център за обществена подкрепа – Дупница	В рамките на утвърдения бюджет
	4.3. Създаване на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на деца със специални образователни потребности в общообразователните училища и детски градини, която да включва: достъпна архитектурна среда; специални учебно-технически средства и апаратура; индивидуални образователни програми и други.	Община Сапарева баня , Директорите на училища и детски градини,	В рамките на утвърдения бюджет, Проекти

**ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ III :
ПОДОБРЯВАНЕ ЗДРАВЕТО НА ДЕЦАТА**

Цели	Дейности	Отговорни институции	Предвидени финансови средства
Цел 1: Разширяване на превантивните и профилактични мерки за опазване здравето на децата.	1.1.Подкрепа на семействата с деца до завършване на средно образование на детето, но не повече от 20г. възраст, обвързана с извършени задължителни имунизации и профилактични прегледи на детето. 1.2. Подобряване на работата на здравните кабинети в учебните заведения и детски градини за профилактика на здравето на децата.	Дирекция “Социално подпомагане”- Дупница Община Сапарева баня, Директори на училища и детски градини	В рамките на бюджета по проекта В рамките на утвърдения бюджет
Цел 2 : Повишаване на здравната култура на децата.	2.1. Провеждане на информационни кампании или обучения на деца и/или родители за здравословното хранене и начин на живот.	РЗИ Кюстендил, Директори на училища и детски градини, Медицински специалисти,	В рамките на утвърдения бюджет

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ IV : ЗАЩИТА НА ДЕЦАТА ОТ ВСЯКАКВИ ФОРМИ НА ЗЛУОПОТРЕБА, НАСИЛИЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ			
Цели	Дейности	Отговорни институции	Предвидени финансови средства
Цел 1: Развиване на услуги, насочени към превенция на насилието и възстановяване и реинтеграция в семейството, училището и обществото на деца, жертви на насилие.	<p>1.1. Развиване на програми и услуги, насочени към превенция на насилието.</p> <p>1.2. Насочване на деца, жертви на насилие и/или трафик към услугите „Център за обществена подкрепа“, „Кризисен център“ или други подходящи социални услуги в общността.</p> <p>1.3. Съдействие за осигуряване на достъп до здравни грижи, психологическа подкрепа, както и консултиране и информиране на децата, жертва на насилие и семействата им.</p> <p>1.4. Предоставяне на подходящи социални услуги на деца, преживели насилие и семействата им в Център за обществена подкрепа – Дупница.</p>	<p>Център за обществена подкрепа -Дупница</p> <p>Център за обществена подкрепа -Дупница Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните</p> <p>Отдел “Закрила на детето” към Дирекция “Социално подпомагане”- Дупница</p> <p>Отдел “Закрила на детето” към Дирекция “Социално подпомагане”- Дупница. Център за обществена подкрепа - Дупница</p>	<p>В рамките на утвърдения бюджет</p> <p>В рамките на утвърдения бюджет</p> <p>В рамките на утвърдения бюджет</p> <p>В рамките на утвърдения бюджет</p>
Цел 2: Осигуряване на адекватни мерки за закрила на деца, жертва на насилие.	<p>2.1. Изпълнение на Координационния механизъм за взаимодействие и работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.</p> <p>2.2. Извършване на регулярни обходи и акции на територията на общ. Сапарева баня за идентифициране на просещи деца и деца на улицата</p>	<p>Мултидисциплинарен екип на местно ниво по Координационен механизъм, включващ представители на Дирекция “Социално подпомагане”- Дупница, на Районно управление „Полиция“ и на Общинска администрация Сапарева баня.</p> <p>Отдел “Закрила на детето” към Дирекция “Социално подпомагане”- Дупница, Районно управление „Полиция” – Дупница, Местна комисия за борба</p>	<p>В рамките на утвърдения бюджет</p> <p>В рамките на утвърдения бюджет</p>

		срещу противообщественните прояви на малолетните и непълнолетните.	
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ V: ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА, СЪДЕБНА СИСТЕМА			
Цели	Дейности	Отговорни институции	Предвидени финансови средства
Цел 1: По-добро гарантиране правата на децата, пострадали от престъпления и/или свидетели в наказателния процес и на децата правонарушители.	1.1. Стриктно изпълнение на чл.15 от Закона за закрила на детето при всички съдебни или административни производства, по които се засягат права или интереси на дете.	Районен съд Дупница, Отдел "Закрила на детето" към Дирекция "Социално подпомагане"- Дупница, Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните	В рамките на утвърдения бюджет
	1.2. Насочване на деца при необходимост към ползването на специализирани услуги за изслушване и подкрепа в съда.	Районен съд Дупница, Отдел "Закрила на детето" към Дирекция "Социално подпомагане"- Дупница	В рамките на утвърдения бюджет
Цел 2: Осигуряване правото на децата правонарушители на справедливо и законосъобразно отношение при зачитане на тяхното достойнство	2.1. Осигуряване на присъствието на представител на отдел "Закрила на детето" на възпитателните дела на Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, който да информира предварително детето и родителите за начина на протичане на възпитателните дела и за евентуалните възпитателни мерки, които може да им се наложат, както и да защитава правата и интересите на детето на самото възпитателно дело.	Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, Отдел "Закрила на детето" към Дирекция "Социално подпомагане"- Дупница	В рамките на утвърдения бюджет
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ VI: СПОРТ, КУЛТУРА, СВОБОДНО ВРЕМЕ И ОТДИХ			
Цели	Дейности	Отговорни институции	Предвидени финансови средства

Цел 1: Увеличаване броя на децата, участващи в различни спортни, културни, развлекателни дейности, клубове по интереси и др. занимания в свободното време	1.1. Насърчаване участието на децата в спортни, културни и развлекателни дейности.	Община Сапарева баня , Директори на детски градини и училища, Спортни клубове,	В рамките на утвърдения бюджет, Проекти
	1.2. Организиране и провеждане на ученически игри с включване на децата в различни видове спорт.	Спортни клубове, Директори на училища	В рамките на утвърдения бюджет
	1.3. Развиване на допълнителни извънкласни и извънучилищни дейности в съответствие с потребностите и интересите на децата и обхващане на по-голям брой деца и ученици.	Община Сапарева баня , Директори на детски градини и училища	В рамките на утвърдения бюджет, Проекти
Цел 2: Насърчаване на деца с изяви дарби	2.1. Финансово подпомагане и стимулиране на деца с изяви дарби чрез отпускане на стипендии .	Община Сапарева баня, ММС	В рамките на утвърдения бюджет
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ VII:		УЧАСТИЕ НА ДЕЦАТА	
Цели	Дейности	Отговорни институции	Предвидени финансови средства
Цел 1: Подкрепа и гарантиране правото на децата за изразяване на мнение, идеи и препоръки .	1.1. Активиране на ученическите съвети към училищата и участието им при обсъждането и вземането на решения.	Директори на училища, Педагогически съветници	В рамките на утвърдения бюджет
Цел 2: Повишаване на информираността на децата за техните права.	2.1. Разширяване на обхвата на обучението по правата на човека и правата на детето в средното образование и предучилищната подготовка и възпитание, като се използват възможностите на общообразователната подготовка, извънкласните и извънучилищни дейности.	Директори на училища, Педагогически съветници, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“- Дупница	В рамките на утвърдения бюджет

Очаквани резултати:

- Разкрити качествени и адекватни на потребностите социални услуги в общността за подкрепа на децата и семействата;
- Повишен родителски капацитет;
- Повишен капацитет на специалистите, предоставящи социални услуги;
- Превенция на детското здраве, намален брой деца болни от социално- значими заболявания;
- Повишена спортна активност сред учащите се;
- Повишена информираност на децата с цел превенция от насилие и експлоатация;
- Намален брой на случаите на насилие над деца;
- Повишена обществена информираност с цел предпазване на децата в интернет пространството;
- Увеличен брой деца, участващи в културни дейности и дейности за осмисляне на свободното време;
- Увеличен брой подпомогнати деца с изяви дарби.

Общинската програма за закрила на детето на Община Сапарева баня за 2023 година е разработена от Комисията за детето, съгласно чл. 6, ал. 2, т.1 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, в съответствие с потребностите на децата и техните семейства.

CONFIDENTIAL

СЛАВЧО КОЛАРСКИ...

Зам.-кмет на Община Сапарева баня

и Председател на Комисия за детето

Съгласувал: .....

CONFIDENTIAL

РАДОСТИНА ВАСЕВА

Директор Регионална Дирекция "Социално подпомагане" - Кюстендил

